

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΑΗΔΟΝΙΟΥ

Διήγημα

Σεῖς ποῦ ὅταν ἀκοῦτε ἐν' ἀηδῶνι νὰ κελადῇ κλαρωμένο σὲ καμμιν'ιτιά τὸ βράδυ, καὶ τὸ θαυμάζετε γιὰ τὴν γλυκεῖα φωνή του, νὰ ξέρατε τί κρυφὸς πόνος φωλιάζει μέσα 'ς τὴν καρδιά του!

Ἄχ, αὐτὴ ἡ καρδιά, ὅσο μικρὴ κι' ἂν εἶνε, εἶνε καρδιά πάντα, πάντα γιὰ βάσανα πλασμένη.

Στὴ ζωὴ μου πολλὰς φορές ἔτυχε ν' ἀκούσω πολλοὺς νὰ λένε πῶς ἡ ζωὴ μας εἶνε ὄλο ποίησι καὶ εὐτυχία. Τέτοια ζωὴ ἐγὼ ποτὲ δὲν ἔνοιωσα, οὔτε τ' ἀδέλφια μου, πιστεῶ, ὅσα ἐπλάσθηκον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὰ χέρια.

Τί γλυκεῖα νυχτιὰ εἶνε ἀπόψε. Θαρρεῖ κανεὶς πῶς ἡ ἀνοιξὶ ἐχύθηκε ξάφνω, 'ς τὴ χλωμιασμένη φύσι μ' αὐτὸ τὸ ἀργυρὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

Τέτοιες νυχτιές μου φέρνουν πολλὰ 'ς τὸ νοῦ μου, καὶ μὲ κάνουν ν' ἀρχίζω ἕνα ἀτελείωτο παράπονο ὅσο ποῦ νὰ ξεψυχῶ μόνάχος 'ς τὸν κόσμον 'ς αὐτὴ τὴν ἔρημιά.

Μὴ μὲ θαρρῆτε τόσο μικρὸ, γιὰ νὰ μὴν ξέρω πολλὰ πράγματα. Ἐβασανίσθηκα κ' ἔμαθα περισσότερα ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους ὁμοίους σας 'ς αὐτὸν τὸν κόσμον, ποῦ εἶχα τὴν ἀτυχία νὰ τὸν γνωρίσω, καὶ νὰ ζήσω μαζί του.

Ὁ πατέρας μου κ' ἡ μάνα μου—ὁ θεὸς νὰ συγχωρέσῃ τὴν ψυχὴ τους—ἐγεννήθηκον μ' ἀγάπη, καὶ μ' ἀγάπη ἐξεψύχησαν. Κάθε νυχτιὰ ἐκλαρώνανε 'ς ἕνα πλατάνι, σὲ μιὰν ἰτιά, σιμὰ 'ς τὴν ἀκρολιμνιά, κ' ἐξεφάντωναν 'ς τὸ φιλὶ καὶ 'ς τὸ κελάδημα ὅλη τὴ νύχτα. Μὲ εἶχαν πάντα μαζί τους, 'ς τὸ ἴδιο τὸ κλωνάρι, κ' ἐκεῖ ἄρχισα νὰ γυμνάζω τὴ φωνή μου.

Τί γλυκεῖες ὥρες ἦταν ἐκεῖνες! Εἶνε τόσο μικρὰ τὰ μάτια μου, καὶ δὲν βλέπετε ἕνα θερμὸ δάκρυ ποῦ θολώνει τὰ βλέφαρά μου αὐτὴ τὴ στιγμή ποῦ τὲς θυμοῦμαι.

Ἄχ! ἐκεῖ κρυμμένο μέσα 'ς τὰ δροσολοσυμένα φύλλα πρώτη φορὰ ἔνοιωσα τὴν καρδιά μου νὰ κτυπᾷ ἀγάλι' ἀγάλια 'ς τὸ φτερωτὸ στῆθός μου ἀνήσυχη, καὶ νὰ ζητῇ κἄτι ποῦ δὲν ἤξερα τί εἶνε, κἄτι ποῦ δὲν ἠμποροῦσα νὰ τὸ καταλάβω.

Ἀντίκρου μας 'ς ἕνα θεώρατο πλατάνι ποῦ καθρεπτίζονταν νύχτα 'μέρα 'περήφανο μὲς 'ς τὰ νερά τῆς λίμνης, εἶχε κἀμὴ τὴ φωλιά τῆς μιᾶς ἄλλης φαμελιάς, καὶ γλήγωρα θὰ καταλάβατε πῶς ἕνα θηλυκὸ δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὴ μέση.

Εἶχε τὴν ἡλικία μου, τὴν ἔλεγε Διαιμαντού-

λα—ὄνομα καὶ πρᾶμμα—καὶ τότε πρωτάρχιζε κ' αὐτὴ νὰ κελადῇ.

Κάθε βράδυ ἄρχιζε αὐτὴ πρῶτα μὲς' ἀπ' τὰ πλατὰ φύλλα τοῦ πλατάνου, καὶ τῆς ἀπαντοῦσα ἐγὼ ἀπ' τὴν ἰτιά.

Γλήγωρα ἐγνωρισθήκαμε κ' ἐκελαδοῦσαμε ἀγκλιασμένα μὲ τὰ μικρὰ φτερούγια μας. Ἦτανε μιὰ χαρὰ νὰ μᾶς βλέπη κανεὶς.

Ὅταν ἀγαπηθήκαμε παιά, εἶχαμε τὴν ἡλικία ποῦ ὄλο τὸ μικρὸ μας σῶμα γεμίζει ἀπὸ ἔρωτα, καὶ ἔμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσες τρέλλες ἐκίναμε μέσα 'ς ἐκείνους τοὺς μαγικοὺς τόπους, ποῦ εἶχαμε ἐμπρός μας.

Γιὰ μᾶς δὲν ἦταν κλαράκι, ποῦ νὰ μὴ κλαρώνουμε, ριάκι ποῦ νὰ μὴ λουζόμασθε, βουνοῦ ποῦ νὰ μὴ σιμώνουμε τὴν κορυφὴ του.

Πετούσαμε πάντα ἀνταμωμένα, χαρούμενα μὲ τὸ φιλὶ καὶ τὸ κελάδημα 'ς τὸ στόμα.

Ἄλλες φορές ἐτρέχαμε μακριὰ σὲ δροσολοσυμένον καὶ ἀνθοστόλιστα λιβάδια, ἐκεῖ ποῦ βοσκοῦσαν μιὰ χαρὰ ἤσυχα τὰ κοπάδια.

Μὰ οὔτε τὰ κουνουνίσματά τους, οὔτε ὁ γλυκὺς σκοπὸς τῆς φλογέρας τοῦ βοσκοῦ ἠμποροῦσε νὰ ξεπεράσῃ τὸ δικὸ μας κελάδημα. τὴ φωνὴ τῆς ἀγάπης μας.

Πόσο μᾶς ἐζήλευον ἡ τυφλοκουκουβάγιες, ποῦ ἐφτερούγιζαν πέρα 'ς τὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν τοῦ χωριοῦ, φωνάζοντας θλιβερὰ μὲ τὴν κακομηνύτσα τῆς φωνῆς τους μέσα 'ς τὴ σιγαλιὰ τῆς νύχτας!

Καμμιά φορὰ βλέποντας τ' ἀστεράκια τ' οὐρανοῦ, τὸ πέρναμε ἀπόφασι ν' ἀνεβούμε ὡς ἐκεῖ ἀπάνω, κ' ἐπετούσαμε, κ' ἐπετούσαμε τοῦ 'ψηλοῦ, ὅσο ποῦ ἐσκοτιζόμασθε καὶ χαμηλώνουμε πάλι.

Κι' αὐτὴ ἡ εὐτυχισμένη ζωὴ ποιδὺς ξέρει πόσο θὰ βάσταγε ἀκόμη, ἂν δὲν ἐζήλευε ἡ τύχη τὴν εὐτυχία μας.

Ἄχ! αὐτὴ ἡ ζηλιάρα ἡ τύχη ποῦ ἔμπορεῖ νὰ φθάσῃ!

Βοήκε νὰ ζηλέψῃ δύο μικρὰ πουλάκια, ἀνήξερα, ἀθῶα σὰν τὸ καθαρὸ νεράκι τοῦ βουνοῦ.

Κ' ἡ κακὴ αὐτὴ τύχη δὲν ἦταν ἄλλος, παρὰ ἕνα μικρὸ χωριατόπουλο, ξηυρτο, ἀκτένιστο, λασπωμένο καὶ ξυπόλητο, μὲ μιὰν ἡλιοκαμένη ὄψι, καὶ μὲ δύο μικρὰ, μικρὰ μάτια, γεμάτα πονηριά, ἀνθρώπινο γεράκι γιὰ τὰ καῦμένα τὰ πουλάκια.

Τὸ βλέπαμε κάθε στιγμή μπροστά μας μὲ κᾶτι πλατεῖα δίκτυα ἔς τὰ ξεροσκασμένα χέρια του, καὶ ἡ πονηρὴς κρυφοματιὲς τοῦ μᾶς ἔρριχνε μᾶς ἔκαναν ν' ἀνατριχιάζουμε ἀπ' τὸ φόβο μας.

Ποιὸς τῶξερε πῶς εἶχε γεμίσει τὰ δένδρα ἀπὸ δίκτυα καὶ ξόβερρες! Κ' ἔτσι ἕνα πρωτὶ τοῦ ἐπήγαμε καὶ λουστήκαμε τὰ δύο μας σὲ μιὰ κρυσταλλένια ρεμματιά, θέλησα νὰ πάγω πρωτο νὰ σφουγγισθῶ μὲς ἔς τὰ φύλλα μιᾶς λεύκας, κ' ἐπιάστηκα τὸ φτωχὸ ἔς τὰ δίκτυά του.

Ἡ καυμένη ἢ Διαμαντούλα σὰν εἶδε σκλαθωμένη τὴν ἀγάπη της, ἐπέταξε σιμὰ μου μὲ τρεμουλιασμένη καλιά, κ' ἐπροσπαθοῦσε τοῦ κάκου νὰ μ' ἐλευθερώσει, ἐνῶ τὸ χωριατόπουλο ἔνοιγε κάτω τὸ στόμα του κ' ἔδειχνε τὰ μεγάλα του δόντια, κ' ἐγελοῦσε, κ' ἐγελοῦσε...

Τί κακὸ παιδί, Θεέ μου!

Δὲν ἄργησε ν' ἀνεβῆ ἔς τὴν λεύκα καὶ νὰ μὲ κλείσει μέσα ἔς ἕνα καλαμένιο κλουβὶ μαζὶ μὲ μερικά κοτσούφια καὶ μὲ δύο τρεῖς γαλιάνδρες.

Καὶ πέτρα νάταν ἡ καρδιά του θὰ συμπονοῦσε ἔς τὰ κλάμματα τῆς καυμένης τῆς Διαμαντούλας σὰν ἐτριγύριζε ἔς τὸ κλουβὶ τρελλὴ ἀπὸ τὴν ἀπελπισία.

Ἐγὼ εἶχα χάσει τὸν νοῦ μου, ἀναστέναζα κάπου κάπου καὶ γέροντας τὸ μικρὸ μου κεφαλάκι ἔστὸ στήθος ἐκλαιγα σιγὰ σιγὰ τὴν τύχη μου.

Τὸ κακόπαιδο μᾶς ἐπῆγε τὸ ἴδιο τὸ πρωτὶ ἔς τὴν χώρα, κ' ἐγυρνοῦσε μὲς ἔς τοὺς δρόμους μὲ τὸ κλουβὶ ἔς τὸ χέρι γιὰ νὰ μὲς πουλήσει.

Τὰ συντρόφια μου τ' ἀγόρασαν γλήγορα κᾶτι ἄγριοι ἄνθρωποι μὲ μαῦρα γένεια καὶ μὲ μεγάλα μουστάκια. Ἐμένα σὰν μ' ἐβλεπαν φοβισμένο, ἄλαλο, καὶ στρυμωμένο σὲ μιὰν ἄκρη, οὔτε κἂν ἐγυρνοῦσαν νὰ μὲ κυττάξουν, καὶ κάποιος μάλιστα βλέποντάς με ἔτσι, εἶπε μὲ τὴ βραχνή του τὴ φωνή.

— Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο!

Τόσο ἐκυτοῦσε ἡ καρδοῦλα μου, ποῦ γιὰ μιὰ στιγμή εἶπα πῶς ἦρθεν ἡ ὥρα μου νὰ ξεψυχήσω.

Ἄχ! πόσο ἤθελα νὰ πέθαινα τότε, θε νᾶβγαίνα ἀπὸ περισσότερους καυμούς.

Σάφην ἕνας χλωμὸς νέος μὲ δύο μεγάλα γαλανὰ μάτια καὶ μὲ ξανθὰ μακρὰ μαλλιά, ἐστάθηκε ἔμπρός μου καὶ μ' ἐκυττοῦσε κατὰματα μ' ἕνα παράξενον τρόπο. Χωρὶς νὰ κάμη καμμιά συμφωνία ἔβγαλε κ' ἐπλήρωσε τὸ χωριατόπουλο, καὶ μ' ἐπῆρε μέσα ἔς τὸ μικρὸ του χέρι.

Μ' ἐκυττοῦσε μὲ τόσο συμπαθητικὰ μάτια, καὶ μ' ἐχάιδευε τόσο τρυφερὰ μὲ τὸ παχουλὸ του χέρι, ὥστε ἀναθάρρησα λιγάκι, καὶ τὸν εὐχαρίστησα γλυκὰ γλυκὰ μὲ μιὰ σιγανὴ φωνή.

Ὅταν ἐφθάσαμε ἔς τὸ σπίτι του ἤμαστε πειὰ φίλοι. Μ' ἐκλείσε μέσα ἔς ἀργυρὸ κλουβὶ, μούδιαλε κρῦο νερὸ, κ' ἕνα κομματί ζάχαρι ἔς τὰ σύρματα τοῦ κλουβιοῦ, καὶ μὲ κρέμασε ἔς τὸ παράθυρό

του ἀντικρῶ ἔς ἕνα μικρὸ μπαλκόνι τοῦ ἐκαθότανε κ' ἐκεντοῦσε ἕνα νόστιμο μελαχρινὸ κορίτσι.

Σὰν ἔρριξα πρῶτα πρῶτα τὰ μάτια μου γύρω, καὶ εἶδα ἐκείνη τὴ μελαχρινὴ ποῦ μ' ἐκύτταζε μὲ τὰ δύο, μεγάλα μαῦρα μάτια της, συλλογίσθηκα τὴν ἀγάπη μου, τὴ Διαμαντούλα, καὶ μ' ἐπῆρε τὸ παράπονο, ἐνῶ ὁ καλὸς μου φίλος μ' ἐκύτταζε μὲ μιὰ ματιὰ σὰν νὰ μοῦ ἔλεγε:

— Πόσο σὲ ζηλεύω ποῦ κελαδεῖς τόσο γλυκὰ.

Ἄ! νᾶξερε τὴν πίκρα μου ἐκείνην τὴ στιγμή.

Πέρασαν πολλὲς μέρες ὅσο νὰ συνειθίσω ἔς τὴν νέα μου ζωὴ. Ἐγυρνοῦσα ἀπάνω κάτω μὲς ἔς τὸ κλουβὶ μου, κυττάζοντας μήπως καὶ δῶ ἀπὸ μέσα ἀπ' τ' ἀσημένια σύρματα μιὰ κορυφὴ βουνοῦ, ἕνα δένδρο ἀπ' τὸν τόπο τῆς εὐτυχίας μου. Τοῦ κάκου! τίποτε δὲν ἔβλεπα κι' ἔσχιζα νὰ κελαδῶ πικρὰ πικρὰ τὸν πόνο μου.

Κάτω ἔς τὸ δρόμο ὁ κόσμος ἔτρεχε σὰν τρελλὸς ὅλη τὴν ἡμέρα, καὶ ἡ βοή του μῶκανε πολὺ πολὺ κακὸ ὅσο νὰ τὴν συνειθίσω.

Ὁ φίλος μου ἐκαθώτανε πολλὴ ὥρα σιμὰ ἔς τὸ παράθυρο, συλλογισμένος, λυπημένος, μὲ τὰ μάτια του καρφωμένα ἔς τὸν οὐρανὸ, σὰν νὰ ζητοῦσε κᾶτι ἀπὸ καὶ ἐπάνω, ὕστερα ἔπαιρνε τὰ πινέλα του κ' ἐζωγράφιζε ὅλη τὴν ἡμέρα· γιατί, ἐλησμόνησα νὰ σᾶς τὸ πῶς ἦτανε ζωγράφος.

Τί ὠραῖα πράγματα ἐζωγράφιζε Μὲ πόση ταραχὴ καὶ ζωηρότητα ἔτρεχε τὸ χέρι του ἀπάνω ἔς τὸ πανί, καὶ πόσο ἄστραφταν τὰ μάτια του σὰν ἐτελείωνε κᾶτι.

Κάποτε ἐκρεμοῦσε τὸ κλουβὶ μου σὲ κανένα δένδρο ἔς τὸν κῆπο, καὶ ἀκουμπησμένος ἔς ἕνα κορμὸ ἐραζώτανε ἀκούραστα μὲ τὸ πινέλο ἔς τὸ χέρι, βαθεῖα συλλογισμένος πάντα.

Ἐνόμιζες πῶς κᾶτι ἀλλόκοτο εἶχε ἔς τὴν καρδιά του, ποῦ τὸν ἐπύρριχνε τόσο πολὺ, κ' ἐμᾶρραινε τὸ πρόσωπό του.

Πολλὲς φορὲς ἐσταύρωνε τὰ χέρια του ἔς τὰ στήθη του, κ' ἐκυττοῦσε ἀφηρημένος, λυπημένος σὰν πάντα, τὴ μελαχρινὴ ἐκείνη κόρη, ὅπου ἔχε γι' αὐτὸν πάντα ἕνα γλυκὸ χαμόγελο ἔς τὰ τριανταφυλλένια χεῖλιά της.

Ποιὸς ξέρει τί νὰ βασάνιζε τὴν ψυχὴ του, τί ὑψηλὲς ἰδέες νὰ ἐκλείε ὁ νοῦς του, σὲ τί μαγικὲς σφαῖρες παράξενου κόσμου νὰ ἐγύριζε, καὶ τίποτε ἔς αὐτὸν τὸν κόσμο δὲν τὸν εὐχαριστοῦσε.

Τὸν ἐσυμπονοῦσε ἡ ψυχὴ μου νὰ τὸν βλέπω νὰ μαχρίνεται μέσα μὲ τὴν ἡμέρα, κ' εἶχα μιὰ κρυφὴ χαρὰ ὅταν κατῳρθωνα μὲς ἔς τὴν ἀδιάκοπη ἐργασία του νὰ τοῦ ξελαφρῶνω ὀλίγο τὴ λύπη του μὲ τὸ κελάδημά μου.

Μ' ἐκύτταζε τότε μὲ τὰ παράξενα μεγάλα μάτια του, καὶ σὰν νὰ ἐνοιθε πῶς ἐκελαδοῦσα γι' αὐτόν, ἐρχότανε σιμὰ μου, μ' ἐχάιδευε μὲ τὸ τρυφερὸ του χέρι, καὶ μούδινε ἕνα κομματάκι ζάχαρι. . .

Πέρασαν μέρες, μῆνες, ἐμάδησαν τὰ τριαντάφυλλα, ἔφυγε τὸ καλοκαίρι, καὶ τὸ κρῦο φθινόπωρο ἐχρῦσσε τὴν ἐξοχή.

Δὲν ξαναεἶδα πειὰ τὸν κῆπο· ἡ κόρη ἐκουφοκυτοῦσε τώρα μέσ' ἀπ' τὰ τζάμια. Ὁ φίλος μου πειὸ χλωμός, πειὸ παρόξενος, μὲ πειὸ ἀνήσυχα μάτια ἐτριγύριζε μέσ' ἔς τὴν κάμαρά του, χωρὶς νὰ πιάνη πειὰ τὸ πινέλο ἔς τὸ χέρι, ἐνῶ ἐγὼ ἐκελαδοῦσα πικρότερα ἀπὸ κάθε φορά.

Ἐφαινότανε ὅτι πονοῦσε πολὺ. Τὸ σαράκι τοῦ ἐκουφότρωγε τὴ ζωὴ του τόσον καιρὸ εἶχε κάμη καλὴ δουλειὰ τώρα.

Μιὰ βραδεῖα, τὴν ὥρα ποῦ ἔπεφτε ὁ ἥλιος μέσ' ἔς τὴ θάλασσα, ἐνοιῶσα ἓνα δυνατὸ καρδιοκτύπι ἔς τὴν καρδιά μου, καὶ ἄρχισα νὰ κελαδῶ μὲ τόσο βαθὺ πόνου, ὅπου ἐξέχασα γιὰ πολλὴν ὥρα τὸν ἐαυτὸ μου. Σὲ λίγη ὥρα ποῦ ἐγύρισα τὰ μάτια μου τριγύρω—Θεὲ μου τί νὰ ἰδῶ! — ὁ καυμένος ὁ φίλος μου ἦτανε ξαπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἀσάλυτος, μ' ἓνα πινέλο ἔς τὸ χέρι, καὶ τὰ μάτια του, ἐκεῖνα τὰ ὠραῖά του μάτια, καρφωμένα, θολὰ, κατ' ἐπάνω μου, ἔλεγες ἄστραφταν ἀκόμα καὶ ἔς τὸν θάνατό του ἀπὸ τὴ θεῖα φλόγα τῆς ψυχῆς του.

Ἐζῆσε καὶ ἀπέθανε μόνος μέσα σὲ κόσμου δικό του. Ἐνα χουσὸ στεφάνι τοῦ ἐστόλιζε τώρα τὸ μαρμαρμένο του μέτωπο, καὶ ὁ ἥλιος κάτω βαθυὰ ἀπ' τὴ δύσι του τὸν ἐφιλοῦσε γιὰ ὕστερη φορά μὲ μιὰ ἐτοιμόδουτη ἀκτῖνά του.

Γύρω του σωρὸς ἀπὸ ζωγραφιές, σχέδια, χρώματα, πινέλα, τὸν ἐτριγύριζαν ὡσάν νὰ ζητοῦσαν τὸ φύσημα τῆς τέχνης του, γιὰ νὰ λάμψουν περὶφάνα ἔς τὸν κόσμου...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸν ἐσήκωναν. Εἶχε κρατήσει καὶ ἔς τὸ λείψανό του ἀκόμα τὴ λάμψη τοῦ προσώπου του, καὶ τὰ δίχως φῶς ἀνοιχτά του μάτια, ὡς τὴν ὥρα ποῦ ἐσφάλησαν τὴν κάσσα του ἦταν καρφωμένα ἐπάνω μου.

Δύστυχε ζωγράφε! δύστυχε ζωγράφε!

Τόσος κόσμος ποῦ σ' ἀκολουθοῦσε δὲν εἶδα ἓνα νὰ κλάψη, νὰ δακρύσῃ γιὰ τὰ χαμένα σου νιάτα, μονάχα τὴν ὥρα ποῦ παρόδερνε ἡ ψυχὴ μου ἔς τὰ στήθη μου, σάν σ' ἐπερνοῦσαν κάτω ἀπ' τὸ παράθυρό σου, μοῦ ἐφάνηκε πῶς ἄκουσα ε' τ' ἀντικρυνὸ μπαλκόνι ἓνα πικρὸ μοιρολόγι.

Ἄχ! ἦτανε πολὺ κι' αὐτὸ γιὰ σένα ποῦ δὲν ἐνοιῶσες ἀγάπη αὐτοῦ τοῦ κόσμου!

... Δὲν ξέρω πῶς ἔτυχε ν' ἀνοίξῃ ἡ μικρὴ πόρτα τοῦ κλουβιοῦ μου πρὸς τὸ βράδυ. Καὶ ὁ μὲς βλέποντας τὸν ἐαυτὸ μου ἐλεύθερο δὲν εἶχα

τὴ δύναμι ν' ἀπλώσω τὰ φτερά μου, νὰ πετάξω πέρα ἔς τὴν ἐξοχή, καὶ νὰ βροῦ τὴν ἀγάπη μου τὴν Διαμαντούλα, ποῦ θὰ ἔλυονε ἀναστενάζοντας γιὰ τὸν πικρὸ μας χωρισμό. Ἐκύτταζα, ἐκύτταζα ἐκεῖνο τὸ ἔρημο σπιτάκι καὶ δὲν ἐχόρταινα νὰ τὸ βλέπω, μ' ὅλη τὴ λύπη ποῦ μοῦ γεννοῦσε.

Σὲ λίγο ἦρθε ὁ νοικοκύρης, ἓνας χονδράνθρωπος ὅπου ἐβρωμοῦσε καπνὸ ἀπὸ μιὰ ὥρα μακρυνὰ καὶ ἀφοῦ ἐσώριασε ὅλες τὲς ζωγραφιές καὶ τὰ ἐργαλεῖα σὲ μιὰ γωνιά, ἐσήκωσε ὕστερα δύο θεώρατα χέρια νὰ σφαλίσῃ τὸ παράθυρο. Ἐτρόμαξα καὶ ἐπέταξα ἔξω, ἐνῶ ἄκουγα πίσω μου ἓνα σωρὸ κατάρες καὶ κακὰ λόγια.

Δροσερὸ ἀγεράκι μοῦ ἐδρόσιζε τὸ φλογισμένο μου κεφάλι, κάτω ὁ κόσμος ἐπερπατοῦσε σάν τρελλὸς, ἀπάνω ἓνα γαλανὸ χροῶμα μοῦ γελοῦσε ξάστερο.

Καὶ ἐπετοῦσα, καὶ ἐπετοῦσα μὲ μιὰ χαρὰ, μὲ μιὰ εὐχαρίστησι, χωρὶς νὰ ξέρω ποῦ πηγαίνω.

Παραξενεύθηκα πολὺ, ὅταν χωρὶς νὰ τὸ θέλω εὐρέθηκα ἔς τὸ νεκροταφεῖο. Τὰ μεγάλα του ψηλά κυπαρίσσια, τὰ λευκά του μάρμαρα, κ' οἱ ἀμέτρητοι σταυροὶ τοῦ μοῦ ἐθύμισαν ἀμέσως τὸν δύστυχο ζωγράφου.

Ἄξαφνα σὲ μιὰ ἄκρη, σιμὰ ἔς τὸν τοῖχο, μακρυνὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα μνήματα ξανοίγω τὴ μελαχρινὴ ἐκεῖνη κόρη τοῦ μπαλκονιοῦ νὰ δακρύζῃ γονατισμένη δίπλα ἔς ἓνα τάφο νεοσκαμμένο. Ὁ ξύλινος σταυρὸς του γιὰ μόνου στολίδι εἶχε περασμένο ἓνα στεφάνι ἀπὸ φτωχικὰ ἀγριολούλουδα. Πέρα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ὁ ἀγέρας ἔφερεν ἔς τὰ φτερά του βαρεῖα μυρωδιὰ λιθανιοῦ.

Κατάλαβα ἀμέσως πῶς ἐκεῖ ἐκοιμώτανε ὁ ἀτυχὸς μου φίλος, κ' ἐκλάρωσα ἐκεῖ σιμὰ σὲ μιὰν ἰτιά, κ' ἔκλαψα, πικροκελαδῶντας, μαζὶ μὲ τὴ καλὴ ἐκεῖνη παρθένα.

Λίγοι κλαίονται ἔτσι ἔς τὸν κόσμου...

Ὅταν ἐνύχτωσε ἔφυγα, ἐπέταξα πέρα ἔς τὰ παλιὰ μέρη τῆς εὐτυχίας μου. Πόσο εἶχαν ἀλλάξῃ. Τὰ δένδρα χλωμά, ξεγυμνωμένα, τὰ βουνὰ μαῦρα, ὁ κάμπος δίχως χρώματα, ἡ λίμνη μ' ἄγρια κύματα.

Ἐτρεξα ὅλη τὴ νύχτα, γυρεύοντας τοῦ κάκου τὴν ἀγάπη μου, τὴ Διαμαντούλα, καὶ γυρίζω ἀκόμα, ὅσο ποῦ νῆρθη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴ μου, ἀλλὰ μόνου ξερὰ φύλλα βλέπω ἐμπρὸς μου, καὶ ὁ ἀντίλαλος ἀποκρίνεται κάθε στιγμή ἔς τὸν πόνου τῆς καρδιάς μου, μὲ τὴν ἀναγελάστρα του φωνή!

— Διαμαντούλα! Διαμαντούλα!

ΜΗΤΣΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ